

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze v senátu složeném z předsedy JUDr. Luboše Vrby a soudců JUDr. Jana Sváčka a JUDr. Alexandra Károlyiho ve veřejném zasedání konaném dne 6. března 2025, o odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení], narozeného [datum], a státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové, proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 18. listopadu 2024, č.j. 62 T 8/2024–771,

a rozhodl a vyhlásil

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. řádu se z podnětu odvolání obžalovaného napadený rozsudek zrušuje toliko ve výroku o náhradě nemajetkové újmy a podle § 259 odst. 3 tr. řádu se znovu rozhoduje tak, že

podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen zaplatit na náhradě nemajetkové újmy ve formě prožitých duševních útrap poškozené [jméno] [příjmení], narozené [datum], trvale bytem [adresa], zastoupené zákonným zástupcem – otcem [jméno] [příjmení], narozeným [datum], trvale bytem [adresa], a zmocněnkyní [příjmení] [jméno] [příjmení], advokátkou se sídlem [adresa], částku 150 000 Kč.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozená [jméno] [příjmení], [datum narození], trvale bytem [adresa], zastoupená zákonným zástupcem – otcem [jméno] [příjmení], narozeným [datum], trvale bytem [adresa], a zmocněnkyní [příjmení] [jméno] [příjmení], advokátkou se sídlem [adresa], odkazuje se zbytkem svého nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Jinak zůstává napadený rozsudek nezměněn.

Podle § 256 tr. řádu se odvolání státního zástupce zamítá.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen soud I. stupně) byl obžalovaný uznán vinným trestným činem, a to zvláště závažným zločinem znásilnění podle § 185 odst.1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, dílem dokonaným, dílem ukončeným ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku. Podle skutkových zjištění soudu I. stupně se tohoto trestného činu obžalovaný dopustil tím, že

nejdříve v roce 2015, nejpozději v roce 2016, v přesně nezjištěném měsíci a dni v rodinném domě [adresa] v obci [obec], okres [okres], Pardubický kraj, kde tehdy jako rodinný přítel manželů [příjmení] přespával, zneužil pro svoje sexuální uspokojení situace, když v noci ulehl na vyvýšeném patře v obývacím pokoji ke spící nezletilé poškozené [jméno] [příjmení], narozené [datum], jejíž nízký věk znal a který byl nadto zcela zřejmý, kterou svým jednáním probudil, zakryl jí peřinou hlavu, rukou jí přikryl ústa, aby nekríčela, chytil ji kolem pasu a bokem se k ní tiskl, čemuž se poškozená vzpouzela pokusem o vykroucení se a kopáním nohama, a proto ji svou rukou znehybnil tak, že jí stiskl zápěstí obou rukou, a poté ruce poškozené v tomto úchopu držel u jejího hrudníku, poškozená přestala klást odpor pro bezvýchodnost situace a přála si, aby obžalovaný svého jednání rychle zanechal, načež si obžalovaný [anonymizováno 6 slov] [role v řízení], [anonymizována tři slova] [role v řízení], [anonymizována tři slova] [anonymizována tři slova] [anonymizováno] [anonymizováno] [anonymizováno], [anonymizována tři slova] [anonymizována tři slova] [anonymizováno], [anonymizováno] [anonymizováno] [anonymizována tři slova] [role v řízení] [anonymizována čtyři slova] [role v řízení] [anonymizována tři slova] [role v řízení] [anonymizována tři slova] [anonymizována tři slova] [anonymizováno], [anonymizováno] [anonymizováno] [anonymizována tři slova] [anonymizována tři slova] [anonymizováno] [anonymizováno] [anonymizováno 6 slov] [anonymizováno] [anonymizováno], i tak ovšem nezletilé poškozené [anonymizováno] [anonymizováno] [anonymizována tři slova] [anonymizováno] [anonymizována tři slova], poté obžalovaný tohoto jednání zanechal a poškozená usnula.

2. Za toto jednání soud I. stupně uložil obžalovanému podle § 185 odst. 3 tr. zákoníku nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 6 let, a podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku jej pro výkon tohoto trestu zařadil do věznice s ostrahou. Současně o nároku poškozené rozhodl tak, že podle § 228 odst. 1 tr. řádu uložil obžalovanému povinnost zaplatit na náhradu nemajetkové újmy poškozené [jméno] [příjmení], narozené 12. 3. 2010, trvale bytem [adresa], zastoupené zákonným zástupcem – otcem [jméno] [příjmení], narozeným [datum], trvale bytem [adresa], a zmocněnkyní [příjmení] [jméno] [příjmení], advokátkou se sídlem [adresa], částku 300 000 Kč. Podle § 229 odst. 2 tr. řádu pak poškozenou [jméno] [příjmení], narozenou 12. 3. 2010, odkázal se zbytkem jejího nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolání obžalovaný, které směřuje do všech výroků napadeného rozsudku. Státní zástupce pak podal odvolání toliko do výroku o trestu, a to v neprospěch obžalovaného.

4. Obžalovaný soudu I. stupně vytýká nesprávná a neúplná skutková zjištění, v důsledku toho i nesprávné právní závěry. Skutková zjištění nalézacího soudu uvedená v odůvodnění rozsudku jsou nesprávná, když tvrzené skutečnosti, z nichž rozhodnutí vychází, jsou v rozporu s provedenými důkazy, jsou neúplná a nejasná, když nelze zjistit, o jaké důkazy opřel soud I. stupně svá skutková zjištění nebo jakými úvahami se řídil při jejich hodnocení. Obžalovaný popírá, že by se dopustil skutku popsaného ve výrokové části napadeného rozsudku. Obžalovaný má zato, že z důkazů, které byly před krajským soudem provedeny, navíc ani nevyplývá, že by svým jednáním mohl naplnit skutkovou podstatu zločinu znásilnění.

5. V první řadě obžalovaný uvádí, že jednání, které je mu kladeno za vinu, se nedopustil, považuje se za nevinného, když má za to, že krajský soud vycházel primárně z výpovědi nezletilé poškozené [jméno] [příjmení], aniž by důkladně zhodnotil její věrohodnost, okolnosti její výpovědi a další skutečnosti, které její výpověď zpochybňují. Výpověď poškozené byla učiněna až s několikaletým odstupem od údajného skutku. Obžalovaný zdůrazňuje, že výpověď učiněná s výrazným časovým odstupem od skutku může být ovlivněna různými faktory, včetně zkreslení

paměti a vlivu okolního prostředí. Tento aspekt nebyl soudem zohledněn. Krajský soud se například v odůvodnění napadeného rozsudku nijak nevypořádal s rozpornými tvrzeními vyslechnutých svědků a tyto rozpory nijak v odůvodnění rozsudku nezohlednil. Poškozená [jméno] [příjmení] ve své výpovědi uvedla, že na tzv. patře spala v době, kdy mělo dojít k posuzovanému jednání obžalovaného, ještě její sestra [jméno] a bratr [příjmení]. Uvedené tvrzení je však vyvráceno zejména svědeckou výpovědí [jméno] [příjmení] (matky poškozené) a [jméno] [příjmení]. Matka poškozené ve své výpovědi uvedla: „Měli jsme tam obývací, tam měly děti vestavěné patro nahoře, kde spaly, ložnice, tam jsem spala s manželem. Když byla malá [jméno], tak tam spala v postýlce [anonymizováno]. Starší děti spaly v obývací na tom patře, [příjmení], [jméno] a [příjmení]. Dokdy spala [anonymizováno] v ložnici? Asi do dvou let, než jsme dětem předělali pokojíček. Dokdy spaly děti na tom patře? Do [anonymizováno] dvou, tří let. Manžel dostal odškodné, předělával se ten pokojíček kompletně, dělaly se sádrokartony, podlaha. Pak se předělávaly i jiné místnosti, ale prvořadý byl ten pokojíček. Jestli [anonymizováno] spala někdy i na tom patře? Nepamatuji si to přesně, ale mám pocit, že [anonymizováno] tam nahoře nespala, a to ani, že by si ji tam děti vzaly třeba na jednu noc. Bylo to tam pro ty tři děti udělaný.“ Svědek [jméno] [příjmení] pak k uvedenému uvedl: „Jak dlouho jsme spali na tom patře? Možná týden, možná dýl. Kdo tam spal? Stoprocentně já, [příjmení] a [jméno]. [jméno] myslím ne, ona v tu dobu byla ještě malá a bylo to na ni vysoko.“ Uvedené je rovněž v rozporu se svědeckou výpovědí [jméno] [příjmení], který uvedl, že: „Zahlídl jsem [jméno], jak tam leží, ležel na kraji u těch schůdků, hlavu měl ke zdi.“ Svědek [příjmení] [příjmení] tak nejenom že popsal, že na patře se spalo hlavou ke zdi, nikoliv bokem jak uváděla poškozená, ale navíc, že obžalovaný měl ležet na kraji, nikoliv uprostřed patra, jak uváděla poškozená. S uvedeným se krajský soud nijak nevypořádal, ani při posuzování věrohodnosti výpovědi poškozené, která je v těchto částech v rozporu se třemi jinými výpověďmi.

6. Stejně tak nebylo nalézacím soudem nijak zohledněno, že poškozená uváděla, že na patře se spalo bokem ke zdi, což zaznamenala v nákresu ze dne 4. 3. 24 (č. l. 107). Uvedené je ale rovněž v rozporu s nákresy na č. l. 149, 167 a 177, ale rovněž s obsahem výpovědi ostatních svědků – [jméno] [příjmení] („Zahlídl jsem [jméno], jak tam leží, ležel na kraji u těch schůdků, hlavu měl ke zdi“, [jméno] [příjmení] st. („Děti spaly tak, že když se vylezlo po žebříku nahoru, měly hlavy ke zdi“) a [jméno] [příjmení] („Leželi jsme tak, že jsme měli hlavy směrem ke zdi a nohy směrem k přední části patra, tam co byly ty schůdky.“) Ani tyto skutečnosti nebyly krajským soudem zohledněny při posuzování věrohodnosti výpovědi poškozené.

7. Obžalovaný dále namítá, že popis skutku, tak jak je uveden v napadeném rozsudku nemá oporu v provedeném dokazování. Obžalovaný nemůže souhlasit s tím, že krajský soud převzal do skutkové věty rozsudku část výpovědi poškozené z přípravného řízení, které však v rámci svého výsledku u hlavního líčení sama poškozená popírala, resp. negovala, že by se obžalovaný určitého jednání dopouštěl. Podle názoru obžalovaného nemůže obstát zdůvodnění, že výpověď poškozené před soudem nesla zřetelné známky toho, že poškozená pro časovou vzdálenost od doby skutku, jakož i pro odstup času od předchozích výsledků před policejním orgánem, poukazovala na nedostatek přesné paměťové stopy, než aby zmínila cokoli nejasného. Svědeckou výpověď z přípravného řízení však poškozená nijak nenegovala a tuto označovala za pravdivou, když před policejním orgánem se u opakovaného výsledku vyjadřovala k věci logicky a s paměťovým odrazem skutečných vzpomínek na předmětný skutkový děj. S tímto obžalovaný nesouhlasí, a to jednak z důvodu, že časový odstup od výpovědi poškozené učiněné v přípravném řízení (20. 3. 2024) a výpovědi u hlavního líčení (11. 11. 2024) není tak značný, jako při popisování skutku, který se měl odehrát před cca 9 lety. Je značně nepravděpodobné, že by za období necelých 8 měsíců poškozená vytěsnila z paměti vzpomínky, které měla mít od roku 2015 nebo 2016. Poškozená oproti výpovědi v přípravném řízení uvedla: „Obžalovaný mě nikde po těle jinak rukou nedržel. Kolem mých ramen ani kolem pasu svoji ruku nesměřoval. Kolem pasu mě nedržel. Nezkoušela jsem se bránit, ani na začátku. Nevzpomínám si, že bych něco dělala

rukama, nohama, nebo se jinak bránila. Myslím, že žádný jiný násilný projev, než co jsem popsala, vůči mně obžalovaný neučinil, aby mě například jinak omezil v pohybu nebo něco podobného“. Přestože poškozená toto jednání obžalované nepotvrzuje, resp. vyvrací, je uvedené krajským soudem použito ve skutkové větě napadeného rozsudku, ačkoliv nemá oporu v provedeném dokazování.

8. Obžalovaný namítá, že vůči jeho osobě byla porušena zásada zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 2 odst. 5 tr. řádu. Z odůvodnění napadeného rozsudku je totiž zřejmé, že krajský soud důkazy hodnotil zcela v jeho neprospěch a nevyhledával žádné důkazy svědčící o jeho nevině. Smyslem dané základní zásady je, že právě orgány činné v trestním řízení v přípravném řízení objasňují způsobem uvedeným v trestním řádu i bez návrhu stran stejně pečlivě okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch osoby, proti níž se řízení vede. V řízení před soudem je pak soud povinen sám doplnit dokazování v rozsahu nezbytném pro své rozhodnutí. V trestním řízení se tedy zásadně neuplatňuje zásada projednací a po osobě, proti níž se trestní řízení vede, nelze vyžadovat, aby orgány činné v trestním řízení upozorňovala na skutečnosti svědčící v její prospěch, resp. aby k těmto bylo přihlíženo toliko na její návrh. K tomu obžalovaný dodává, že účelem trestního řízení přitom není pouze spravedlivé potrestání pachatele, ale rovněž fair proces, který je nevyhnutelnou podmínkou existence demokratického právního státu. Obžalovaný dále namítá, že ze strany orgánů činných v trestním řízení byly poškozené kladeny sugestivní a kapciózní otázky, jejichž jediným účinkem byla manipulace s poškozenou, aby odpověděla tak, aby byla prokázána vina obžalovaného. K tomuto obžalovaný navrhuje, nechť je v rámci odvolacího řízení přehrán zvukový a obrazový záznam s výsledkem poškozené, a to jednak z přípravného řízení ze dne 20. 3. 2024 a z hlavního líčení dne 11. 11. 2024. Tento zvukový záznam, nechť je porovnán i s obsahem písemných protokolů, neboť v písemné podobě nejsou zcela zachyceny otázky v takové podobě, jak byly skutečně kladeny. Z obsahu zvukových záznamů je zřejmé, že otázky byly poškozené kladeny tak, že součástí otázky bylo již tvrzení, na které měla poškozená teprve odpovídat, které je automaticky pokládáno za fakt. Podle § 101 odst. 3 věta poslední tr. řádu nesmějí být svědkovi kladeny otázky, v nichž by byly obsaženy klamavé a nepravdivé okolnosti nebo okolnosti, které se mají zjistit teprve z jeho výpovědi. Z odborné literatury pak vyplývá, že kapciózní jsou otázky předstírající nepravdivou, klamavou skutečnost, nebo předpokládající skutečnost svědkem dosud nepotvrzenou, přičemž svědka svádějí, aniž by to pozoroval, k odpovědi, kterou si přeje vyslyšající. V sugestivních otázkách se vyslychanému předkládají okolnosti, které se mají zjistit teprve z jeho výpovědi, a tím se mu naznačuje, jak má odpovědět (rozpory mezi písemným zněním protokolů z přípravného řízení a hlavního líčení se zvukovými záznamy budou ze strany obžalovaného dodatečně zpracovány a zaslány odvolacímu soudu). Obžalovaný proto namítá, že obsah výpovědi poškozené [jméno] [příjmení], které jsou defacto jediným důkazem na základě, kterého byla zjištěna vina obžalovaného, jsou důkazem nepřipustným podle § 101 odst. 3 tr. řádu. Z žádného jiného relevantního důkazu nevyplývá, že by obžalovaný jiného donutil k pohlavnímu styku násilím a zneužívaje jeho bezbrannosti, dopustil se jednání, které bezprostředně směřovalo ke spáchání tohoto činu souloží, tj. z žádného jiného důkazu, než z nepřipustného výsledku poškozené nevyplývá, že by se obžalovaný dopustil jednání, které je mu napadeným rozsudkem kladeno za vinu.

9. Nad rámec shora uvedeného obžalovaný dále uvádí, že poškozená při svém výsledku u hlavního líčení uvedla: „K dotazu, zda si pamatuji, jak ten incident skončil, jestli pan [příjmení] udělal ještě něco jiného, uvádím, že do [anonymizována čtyři slova]. K dotazu, zda toto moje vyjádření znamená, že [anonymizována čtyři slova] [anonymizováno] [anonymizováno], uvádím, že ano. Teď už vím, co to všechno znamená. Myslím si, že to bylo až na několikátý pokus. Stále jsem byla pod tou příkrývkou. Cítila jsem, že je to směřováno [anonymizována tři slova]. Cítila jsem bolest. Myslím si, že předtím jsem penis obžalovaného jinde na svém těle necítila. Myslím si, že jsem předtím necítila, že by byl obžalovaný svlečený. [anonymizováno], [anonymizována čtyři

slova] [anonymizována čtyři slova], [anonymizováno] [anonymizováno], [anonymizována tři slova]. [anonymizována čtyři slova] [anonymizováno]. [anonymizováno], [anonymizována čtyři slova] [anonymizováno] [anonymizováno]. Nikomu jsem o tom neříkala“. Na uvedené obžalovaný reaguje obsahem úředního záznamu ze dne 4. 3. 2024 (č. l. 235) o konzultaci policejního orgánu se soudní znalkyní z oboru zdravotnictví, odvětví gynekologie MUDr. [jméno] [příjmení], ze kterého vyplývá, že v obecné rovině lze říct, že u pětiletého dítěte je fyziologický otvor v panenské bláně o průměru 0,7 a zavedení jakéhokoli většího předmětu by způsobilo rozsáhlá poranění panenské blány a pochvy. Zavedení penisu (průměrná velikost mužské populace 2-6 cm) by zcela nepochybně způsobilo rozsáhlá poranění pochvy s nutností chirurgického ošetření v celkové anestezii. K jednání, kdy mělo dojít k zavedení penisu do pochvy pětiletého dítěte, aniž by bylo nutné tato poranění následně ošetřit, podle vyjádření MUDr. [příjmení] takto nemohlo dojít. Podle názoru krajského soudu však toto vyjádření MUDr. [příjmení] na druhou stranu neznámá, že by objektivně nemohlo dojít ke vniknutí penisu do vulvy, nebo na okraj pochvy, a to bez vzniku újmy na zdraví, která by vyžadovala chirurgický zákrok. Tímto závěrem však soud dotvárá popis skutku v rozporu s tím, co uvádí sama poškozená a jak sama skutek popisuje. I na základě uvedeného má obžalovaný za prokázané, že se skutek, ze kterého je obžalován, nestal.

10. V bodě 35. odůvodnění napadeného rozsudku pak krajský soud uvádí, že ze svědecké výpovědi [jméno] [příjmení] st. bylo patrné, že zhruba ve věku, kdy byla nezl. [jméno] [příjmení] sexuálně napadena obžalovaným, bylo modifikováno chování poškozené k obžalovanému, která ho přestala vítat objetím a nesedala si mu na klín jako v předchozí době. Ač nebylo možno z výpovědi svědkyně [jméno] [příjmení] st. dostatečně důkazně uspořádat, kdy nastala tato změna v přístupu poškozené k obžalovanému a jak intenzivně se projevovala, zapadala do celkového kontextu případu. S tímto hodnocením krajského soudu je však v rozporu výpověď otce poškozené [jméno] [příjmení], který ve své výpovědi k dotazu, „ popište vzájemný vztah mezi [jméno] a vašimi dětmi.“ uvedl, že děti ho braly jako nějakého dědečka, on jim vždycky něco přivezl nějaké drobnosti, něco dobrého, on si s nimi někdy i pohrával. Zahráli si třeba karty nebo nějakou hru, možná s nimi byl i venku na zahradě. Nevšiml si, že by nějaké z jeho dětí k němu mělo nějak blíž než ostatní, nebo že by on nějaké dítě preferoval. Nebylo to tak, že by on aktivně se o děti zajímal, to spíš děti ho vyhledávaly“.

11. Dále soud I. stupně uvádí, že ze svědecké výpovědi otce poškozené [jméno] [příjmení] vyplynulo, že v minulosti jedenkrát v ranních hodinách nečekaně registroval na vyvýšeném patře v obývacím pokoji domu v [obec], kde spaly nezletilé děti, také ležícího obžalovaného [jméno] [příjmení], čemuž nevěnoval vyšší pozornost. Nebylo vyloučeno, aby svědek [příjmení] [příjmení] na spací patro částečně dohlédl a zpozoroval tam obžalovaného. Ani s tímto zdůvodněním se obžalovaný neztotožňuje. Obžalovaný se totiž domnívá, že k prokázání viny nestačí, že nebylo vyloučeno, že svědek [příjmení] [příjmení] na vyvýšené patro částečně dohlédl, nýbrž musí být prokázáno, že na vyvýšené patro dohlédl. Jinak by mělo být rozhodováno ve prospěch obžalovaného, nikoliv v jeho neprospěch. Možnost, že by svědek [příjmení] [příjmení] na vyvýšené patro dohlédl, je vyloučena již z výpovědi samotného svědka, který uvedl, že, „ patro bylo vysoké 180 cm, a to k vršku matrací. Kolem celého patra bylo ještě zábradlí, ze tří stran, bylo plný, cca 40 cm vysoký. Pak jsem možná na boky ještě něco přidělal, aby to bylo vyšší, ale to si nejsem jistý“. Svědek nakreslil i schéma vyvýšeného patra, které je na č. l. 149. Sám svědek uváděl, že na výšku měří 180 cm, a je proto vyloučeno, aby viděl na patro ve výši 180 cm, které má ještě kolem boků zábradlí o výšce 40 cm. To je zkrátka z logiky věci vyloučeno.

12. V bodě 45. odůvodnění pak soud I. stupně uvádí, že skutečnost, že obžalovaný [jméno] [příjmení] nebyl znalcem – psychiatrem shledán sexuálním deviantem či pedofilním jedincem, nebo že podle svědecké výpovědi [jméno] [příjmení] ani v rámci provozování kolotočů a střelnice nikdy nesahal na nezletilé děti, apriorně nijak neznámá, že by znásilnění osoby mladší 15 let nemohl úmyslně spáchat. Uvedené skutečně neznámá, že by se uvedeného skutku nemohl

dopustit, avšak dle obžalovaného nebylo ani prokázáno, že by se takového jednání skutečně dopustil. Navíc obžalovaný považuje za nezbytné uvést, že v úvahách soudu o tom, že byly naplněny znaky uvedené skutkové podstaty trestného činu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2, odst. 3 tr. zákoníku spáchán, který je úmyslným trestným činem, nebyla subjektivní stránce věnována dostatečná pozornost, kdy ani naplnění této subjektivní stránky nebylo řádně odůvodněno a dle názoru obžalovaného k naplnění subjektivní stránky ani jeho jednáním dojít nemohlo. Z obsahu odůvodnění napadeného rozsudku tudíž plyne, že subjektivní stránka zůstala nevyřešena, což je zásadní nedostatek svědčící o nepřezkoumatelnosti závěru o vině obžalovaného.

13. Vzhledem k tomu, že se obžalovaný necítí být vinen žalovaným skutkem, nemůže souhlasit ani s uplatňovanou nemajetkovou újmou ze strany poškozené [jméno] [příjmení]. Ze znaleckého posudku znalkyně [příjmení] [jméno] [příjmení] navíc vyplynulo, že u posuzované se aktuálně neobjevují znaky svědčící pro psychické onemocnění v pravém slova smyslu, tedy psychózy, osobnost se vyvíjí mírně disharmonicky, v rámci širší normy s mírně zvýrazněnou senzitivitou, emotivita méně diferencovaná, plošší, zvýšeně introvertní. U posuzované lze konstatovat předčasnou sexualizaci, mírné neurotické rysy, obezřetnost v sociálním světě. Dané však nelze dávat do jednoznačné příčinné souvislosti s vyšetřovaným činem s ohledem na vyšetřované trestné jednání ze strany matky vůči nezletilé a problematickou rodinnou situaci. Přítomny mírné rysy neurotické. Nebylo tak prokázáno, že by jednáním obžalovaného, které navíc nebylo ani prokázáno, byla poškozené způsobena závažná újma na jejích osobnostních a přirozených právech. Z tohoto důvodu obžalovaný nesouhlasí ani s přiznaným nárokem poškozené za nemajetkovou újmu. Je nepochybné, že poškozená měla s obžalovaným po celou dobu, tj. jak před tou inkriminovanou nocí, tak i po této době, dobrý vztah, chovala se k němu zcela normálně, a to i následné ráno, kdy mělo dojít k potvrzenému znásilnění ze strany obžalovaného. Jak sama poškozená uvedla, nevadilo jí, že u nich obžalovaný v domácnosti i nadále přespával, sama potvrdila, že jezdila s obžalovaným na výlety, a to jak v předchozí době, tak i po tom, co mělo dojít k projednávanému skutku. Chovala se k němu tedy stále stejně. Takovému jednání lze jen stěží předpokládat, pokud by poškozená byla ze strany obžalovaného znásilněna, jak tvrdí.

14. S ohledem na shora uvedené má obžalovaný za to, že ani po provedeném dokazování mu vina dle podané obžaloby Krajského státního zastupitelství v [obec] nebyla nade vší pochybnost prokázána. Obžalovaný proto navrhuje, aby Vrchní soud v Praze podle § 258 odst. 1 písm. a), b), c) a f) tr. řádu zrušil rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích ze dne 18. 11. 2024, č.j. 62 T 8/2024-771 v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 tr. řádu sám nově rozhodl, že se obžalovaný podle § 226 písm. a) tr. řádu zproští uje obžaloby v celém rozsahu.

15. Státní zástupce ve svém odvolání uvedl, že soud je při ukládání trestu odnětí svobody vázán zákonnou trestní sazbou podle příslušné právní kvalifikace. V posuzované věci je takovou právní kvalifikací (zvl. závažný) zločin znásilnění podle § 185 odst. 3 tr. zákoníku. Při ukládání trestu je soud povinen vycházet z principů uvedených v § 37 až § 39 tr. zákoníku. Dále soud přihlédně k polehčujícím (§ 41 tr. zákoníku) a přitěžujícím okolnostem (§ 42 tr. zákoníku). Obžalovaný byl uznán vinným (zvláště závažným) zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku dílem dokonaný, dílem ukončený ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, jehož se dopustil někdy v letech 2015 2016 na tehdy pěti, resp. šestileté dívce, již znal, neboť byl známý jejich rodičů. Ke skutku došlo v domě, v němž poškozená bydlela, v její posteli. Obžalovanému tehdy bylo 71, resp. 72 let. Obžalovaný od počátku trestního řízení vinu popíral. Ani u hlavního líčení se nedoznal, jednání nelitoval.

16. Při hodnocení osoby obžalovaného a motivace jeho jednání je třeba krom znaleckých posudků na jeho osobu vypracovaných v tomto trestním řízení přihlédnout i k závěrům ze znaleckých posudků vypracovaných v trestních řízeních proti němu vedených pro sexuálně motivovanou trestnou činnost v 70. letech minulého století, z nichž shodně jako nyní vyplynul závěr o polymorfní psychopatii s rysy (projevy) nezdrženlivosti v oblasti sexuální, když nyní se

toto označení nepoužívá, neboť je nahradil termín porucha osobnosti. Znalec psychiatr MUDr. [příjmení] potvrdil, že se jedná o neměnnou celoživotní a neléčitelnou poruchu. Obžalovaný je podle něj osobností disociální, egocentrickou a nezdrženlivou i v rovině sexuální. Žádnou duševní poruchou však netrpí. Znalkyně (psycholožka) Mgr. [příjmení] doplnila, že obviněný má sexuální sebekázeň velmi nízkou, naopak vysokou sexuální apetenci se sníženou sexuální kontrolou a vysokým sexuálním puzením. Jinými slovy (dle znalkyně) konzumuje sex bez většího výběru, bez vyšších nároků na morálku, na věk partnerek a na jejich osobní situaci, pocity a ochotu. Ostatně sám obžalovaný připustil, že měl za svůj život desítky sexuálních partnerek značného věkového rozpětí.

17. Pokud jde o trestní minulost obžalovaného, tak ač u něj v době činu, ale i v době vyhlášení napadaného rozhodnutí platila fikce neodsouzení (k devíti záznamům, z nichž čtyři jsou za sexuálně motivovanou trestnou činnost, v trestním rejstříku z let 1962 až 2010 nelze přihlížet), nelze mu přičítat jako polehčující okolnost zachovalost osoby v podobě vedení řádného života (§ 41 písm. p) tr. zákoníku), jak správně naznal i soud prvního stupně. Z výše uvedeného lze proto jednoznačně dovodit, jak uvedl i soud prvního stupně, že obžalovanému nesvědčí žádná polehčující okolnost uvedená v § 41 tr. zákoníku, ač jejich výčet není taxativní. Obžalovanému z pohledu přitěžujících okolností též nic nepřitěžuje, když k okolnostem uvedeným v § 42 písm. d) a h) tr. zákoníku nelze vzhledem k § 39 odst. 5 tr. zákoníku již, „znovu“ přihlížet. Též nelze vzhledem k fikci neodsouzení přihlížet k přitěžující okolnosti uvedené v § 42 písm. q) tr. zákoníku (recidiva). Nicméně je třeba při hodnocení osoby zohlednit, že pachatel v minulosti spáchal trestný čin, pokud má tato skutečnost materiální význam. Dle komentářové literatury jde totiž o odlišnou okolnost, která není totožná s recidivou a má jiný význam po obsahové a věcné stránce při úvaze o druhu a výměře trestu (viz přiměřeně R 6/1975). Materiální význam tato skutečnost v projednávané věci má právě při hodnocení osoby obžalovaného z pohledu jeho dosavadního způsobu života a možností jeho nápravy. Vezmeme-li v úvahu psychiatrický a psychologický rozbor jeho osobnosti, jeho (ne) zachovalost z pohledu dosavadního života, přístup k morálním hodnotám a vztah k ženám jako k sexuálním objektům (což je též nutné hledisko, pokud se projednává sexuálně motivované chování), nelze dospět k jiným závěrům než, že i s ohledem na věk obžalovaného lze sotva stěží spatřovat nějakou reálnou možnost jeho nápravy. Ostatně znalkyně psycholožka uvedla, že možnost resocializace vnímá jako sníženou. Lze spíše očekávat povrchní a méně trvalé resocializační efekty. Obžalovaný není ochotný ke změnám (zřejmě bez ohledu na věk), chybí mu sebekritika a schopnost poučit se ze své minulosti. Jeho sebereflexe a následná motivace ke změnám jsou snížené. Znalkyně u něj nenalezla projevy lítosti.

18. Z pohledu povahy a závažnosti projednávaného činu je třeba vnímat i to, o jaký typ znásilnění se jednalo. Jakkoliv poškozená nebyla optikou přitěžujících okolností pro obžalovaného osobou blízkou, obžalovaného znala jako rodinného známého, měla ho do té doby v oblíbě a věřila mu, proč se jednalo o vztahové znásilnění, které je v odborné viktimologické literatuře (např. od doc. PhDr. Ludmily Čírtkové, CSc., Viktimologie pro forenzní praxi) hodnoceno jako vysoce traumatizující, více než znásilnění od cizí osoby. Srov. Nejvyšší soud Slovenské socialistické republiky, 5 Tz 33/74, (R 6/1975 tr.): Zahľadenie odsúdenia alebo zákonná fikcia, že sa na páchatel'a hľadí, ako by nebol odsúdený, nebráni súdu, aby pri hodnotení osoby páchatel'a prizeral na skutočnosť, že páchatel' v minulosti spáchal trestný čin, a z tejto skutočnosti vyvodil príslušné závery pokiaľ ide o sklony páchatel'a k trestnej činnosti, jeho vzťah k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom, možnosť jeho nápravy apod.

19. Pakliže byl obžalovaný uznán vinným zločinem, za který je třeba dle zákona ukládat (nepodmíněný) trest odnětí svobody v rozmezí 5 až 12 let, nepolehčuje mu ve smyslu § 41 tr. zákoníku nic, stejně tak mu ve smyslu § 42 tr. zákoníku nic nepřitěžuje, nicméně z pohledu hodnocení povahy a závažnosti činu, osobnosti obžalovaného, jeho předchozího života, včetně reálných možností jeho nápravy kladné body rozhodně získat nemůže, a soud prvního stupně mu

uložil nepodmíněný trest odnětí svobody těsně nad samou spodní hranicí zákonné trestní sazby, považuje státní zástupce takový trest za nepřiměřeně mírný. Soud prvního stupně zřejmě při ukládání trestu přikládal značný význam vysokému věku obžalovaného a době, která od činu uplynula, a naopak plně nedocenil výše zmíněné skutečnosti a dopad činu na oběť. Odpovídajícím trestem za projednávanou trestnou činnost by bylo s přihlédnutím k principům uvedeným v § 37 až § 39 tr. zákoníku uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody v trvání 8 let. Vzhledem ke shora uvedenému státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové navrhuje, aby Vrchní soud v Praze jako soud odvolací vyhověl podanému odvolání státního zástupce proti výroku o trestu uloženého obžalovanému [příjmení] [příjmení] napadeným rozsudkem a podle ustanovení § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. řádu zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 18. 11. 2024, č.j. 62 T 8/2024-771 ve výroku o trestu a podle § 259 odst. 3 tr. řádu za splnění podmínek uvedených v ustanovení § 259 odst. 4 tr. řádu sám obžalovanému uložil podle § 185 odst. 3 tr. zákoníku nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 8 let s tím, že podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku má být obžalovaný pro výkon takového trestu zařazen do věznice s ostrahou.

20. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, jakož i správnost postupu řízení, které mu předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. Následně odvolací soud dospěl k závěru, že odvolání obžalovaného lze shledat částečně důvodným, a to v té části, kde odvolání směřuje do adhézního výroku o náhradě nemajetkové újmy v penězích. Důvodnost odvolání státnímu zástupci pak odvolací soud nepřiznal.

21. Pokud se týká řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, toto žádnými podstatnými vadami, které by se promítly do výrokové části napadeného rozsudku, netrpí. Soud I. stupně v hlavním líčení provedl řádně a v souladu s tr. řádem všechny důkazy, z nichž pak vycházel při skutkových závěrech v uvedené trestní věci. Soud I. stupně pak správně alogicky v odůvodnění svého rozhodnutí vysvětlil, proč přistoupil k částečné změně popisu skutku oproti obžalobě, kdy vycházel toliko striktně z procesně použitelné výpovědi poškozené nezletilé [jméno] [příjmení], kterou učinila v přípravném řízení po zahájení trestního stíhání dne 20. 3. 2024, a dále i osobně v hlavním líčení dne 11. 11. 2024. Nutno konstatovat, že tímto postupem nebylo nikterak porušeno ustanovení § 220 tr. řádu o zachování totožnosti skutku, pro který byla podána obžaloba, přičemž právní kvalifikaci skutku pak není soud I. stupně vázán. Soud I. stupně měl k dispozici a jako důkaz provedl též znalecký posudek z odvětví psychologie vypracovaný na nezletilou poškozenou, který lze vnímat jako tzv. test obecné věrohodnosti nezletilé poškozené [jméno] [příjmení]. Dále pak řádně v rámci volného hodnocení důkazů hodnotil soud I. stupně výpověď této svědkyně v kontextu dalších provedených důkazů. Odvolací soud konstatuje, že v tomto směru nebylo nijak upřeno právo obžalovanému na fair proces (srov. např. rozh. . ÚS 142/2004), přičemž soud I. stupně postupoval zcela v souladu se zásadou ústnosti a bezprostřednosti, kdy však nemohl pominout fakt, že nezletilá poškozená má podle § 2 odst. 2, odst. 4 písm. d) zák. č. 45/2013 Sb. o obětech trestných činů v tomto trestním řízení statut zvlášť zranitelné oběti, což je třeba promítnout i co do způsobu výslechu nezletilé poškozené. Odvolací soud nemůže přisvědčit odvolacím námitkám obžalovaného, že poškozené byly kladeny sugestivní či kapciózní otázky a z její výpovědi proto nelze vycházet. Soud I. stupně postupoval při výslechu nezletilé zcela v souladu s ustanoveními §§102 odst. 3, 209 odst. 1 tr. řádu, kdy byly kladeny poškozené otázky toliko cestou předsedkyně senátu a nutno podotknout, že z protokolu o hlavním líčení nijak nevyplývá, že by obhajoba obžalovaného způsob kladení otázek či jejich formulaci jakkoli namítala. Procesně použitelná výpověď poškozené z přípravného řízení pak byla přečtena v souladu s ustanovením § 102 odst. 2 tr. řádu, přičemž této výpovědi byly přítomny osoby, které předvídá ustanovení § 102 odst. 1 tr. řádu, vyjma obhájce, který se však z tohoto procesního úkonu omluvil, avšak zaslal policejnímu orgánu seznam otázek, které pak následně policejní orgán nezletilé poškozené v rámci provedeného výslechu dne 20. 3. 2024

položil. K věrohodnosti poškozené lze v obecné rovině uvést, že nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které měly vést soud I. stupně k závěru o tom, že z této výpovědi nelze spolehlivě vycházet za účelem zjistit řádně skutkový stav věci, o němž nevznikají důvodné pochybnosti. Paměťová stopa poškozené byla evidentně zachována, nebyly zjištěny na základě shora citovaného znaleckého posudku žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že poškozená není schopna řádně vnímat prožitý děj, tento uchovat v paměti a následně nezkresleně formulovat. Je třeba též zohlednit věk nezletilé, které je třeba klást přímé a jednoduše strukturované otázky, aby jim byla schopna porozumět a adekvátně na ně odpovědět ve směru ke skutečnostem, které mají být objasněny. Obžalovaným namítanou účelovost výpovědi nezletilé poškozené, aby jej záměrně a nepravdivě obvinila a poškodila (a to i na možný popud její matky), odvolací soud rovněž vylučuje, neboť nelze odhlédnout od faktu, že tato výpověď vznikla řadu let po spáchání činu jako tzv. „vedlejší produkt“ v rámci podání trestního oznámení matkou poškozené na [jméno] [příjmení], a to pro trestný čin pohlavního zneužití, kterého se měl tento muž dopustit na nezletilé poškozené, kdy sama poškozená uváděla, že by sama o jednání obžalovaného, kterého se vůči ní dopustil, nikdy nehovořila.

22. Pokud se týká námitky obžalovaného k nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu věci, a tedy i nesprávným skutkovým i právním závěrům, které soud I. stupně v uvedené trestní věci učinil, odvolací soud se s touto námitkou nemůže ztotožnit. Soud I. stupně provedl dokazování v potřebném rozsahu, jak mu to ukládá ustanovení § 2 odst. 5 tr. řádu. Provedené důkazy pak hodnotil jednotlivě i ve vzájemných souvislostech (§ 2 odst. 6 tr. řádu) Odvolací soud vyhověl návrhu obžalovaného učiněného v rámci podaného odvolání a předvolal a vyslechl navrhovaného svědka [jméno] [příjmení], a dále provedl důkaz částí facebookové komunikace, která měla proběhnout mezi obžalovaným a nezletilou poškozenou, kterou obhájce obžalovaného předložil ve formě screenshotu mobilního telefonu obžalovaného.

23. Z výpovědi svědka [příjmení] odvolací soud zjistil, že obžalovaného poznal někdy v roce 2006 přes jeho tehdejší přítelkyni [jméno] [příjmení], kdy jezdili společně s různými atrakcemi na akce typu poutí, středověkých trhů apod. [příjmení] [příjmení] pak půjčovala lidem např. kolotoč, když sami jet na akci nemohli. Domácnost rodiny [příjmení] navštívil pouze 1x někdy v letech 2017 - 2018, a to za přítomnosti obžalovaného. Členové rodiny [příjmení] se k obžalovanému chovali přátelsky, včetně dětí. [příjmení] [příjmení] mu přišla, že je opilý. Neví, kde a jak děti v domě spaly, dům neprocházel. Sám svědek u toho nebyl, ale obžalovaný mu vyprávěl, že se k němu paní [příjmení] chovala nepřátelsky, požadovala po něm zápůjčku kolotoče, pak po něm chtěla nějaké peníze, a to mělo být vydírání. Svědek ví, že obžalovaný rodině [příjmení] různé věci půjčoval, bylo to však pro něj neziskové. Jednoho dne si asi řekl, „dost“ a potom asi začala být paní [příjmení] zlá. V lednu 2024 mu obžalovaný řekl, že mu paní [příjmení] vyhrožuje, ale vzhledem k tomu, že se jedná o alkoholičku, nebere to vážně. Svědek byl s obžalovaným na celé řadě akcí, kde byly stovky či tisíce dětí, a vždycky se k nim choval hezky. Z obsahu předložené facebookové komunikace pak vyplývá, že poškozená nezletilá měla komunikovat s obžalovaným v období 22. 1. 2020 25. 6. 2020, kdy jej rovněž požádala o tzv. přátelství.

24. Po takto doplněném dokazování v rámci odvolacího řízení Vrchní soud v Praze uzavírá, že tyto provedené důkazy nejsou způsobilé nikterak měnit správné skutkové závěry soudu I. stupně a též do projednávané trestné činnosti žádná nová skutková zjištění nepřinesly. Rovněž tak věrohodnost svědecké výpovědi nezletilé poškozené tím nebyla nijak zpochybněna. Další navrhované důkazy obžalovaným s ohledem na jejich podstatu odvolací soud jako zcela nadbytečné zamítl. Podle respektované judikatury Ústavního soudu (srov. např. I. ÚS 32/95) soud nemusí nutně vyhovět všem návrhům stran na provedení důkazů za situace, kdy důkazy již provedené poskytují dostatečný podklad pro rozhodnutí ve věci a je zřejmé, že další důkazy nemohou závěry soudu zvrátit (srov. rozhodnutí NS ČR, sp. zn. 6 Tdo 1389/2012). Odvolací soud především zdůrazňuje, že se zcela ztotožňuje se skutkovými i právními závěry soudu I. stupně, které rozvedl v odůvodnění svého rozhodnutí, a v podrobnostech si proto na ně dovoluje

odkázat. Napadený rozsudek má tedy i po formální stránce všechny náležitosti, které na něj kladené ustanovením §120 a § 125 tr. řádu.

25. Odvolací soud považuje též za přílehlavou užitou právní kvalifikaci jednání obžalovaného, byť si dokáže představit, že i ve vztahu k zákonným znakům kvalifikované skutkové podstaty odst. 2 písm. a) § 185 tr. zákoníku došlo k dokonání trestného činu (tedy nezůstalo toliko ve fázi pokusu; 21 odst.1 tr. zákoníku) s ohledem na to, že tento čin lze spáchat nejen souloží, ale alternativně i způsobem srovnatelným se souloží, [anonymizováno 5 slov] [role v řízení] [role v řízení] [anonymizována dvě slova]. Ve vztahu k tomu, že se ještě nejednalo o pohlavní styk spáchaný formou soulože, ale toto jednání bylo ukončeno ve stádiu pokusu, lze ve světle stávající soudní judikatury akceptovat (srov. např. R 6/1984 či novější judikatura, na kterou soud I. stupně odkazuje v bodech 61-2 svého odůvodnění). V této souvislosti je třeba též připomenout, že odvolání v neprospěch obžalovaného podal státní zástupce toliko do výroku o trestu. Odvolací soud se rovněž ve vztahu k právní kvalifikaci shora uvedeného jednání zabýval časovou působností tr. zákona (§ 2 tr. zák.), a to s ohledem na to, že po vyhlášení odsuzujícího rozsudku soudem I. stupně došlo ke změně zákona, kdy s účinností od 1. 1. 2025 došlo ke změně znění ustanovení § 185 tr. zákoníku (srov. zák.166/2024 Sb.), kdy část jednání původně podřazená pod základní skutkovou podstatu trestného činu znásilnění podle § 185 odst.1 tr. zákoníku, byla nově formulována a implementována do nového ustanovení § 185a tr. zákoníku (sexuální útok). Porovnáním právní úpravy platné do 31. 12. 2024 a nově od 1. 1. 2025 dospěl odvolací soud k závěru, že užitou právní kvalifikaci (tj. platnou v době spáchání činu) soudem I. stupně není třeba měnit, neboť novější právní úprava není pro obžalovaného příznivější.

26. Pokud se týká výše uloženého trestu soudem I. stupně, má odvolací soud za to, že odpovídá všem kritériím uvedeným v ustanovení § 39 tr. zákoníku, a tedy odvolacímu soudu se nejeví uložený trest odnětí svobody při spodní hranici zákonné trestní sazby nepřiměřeně mírným či naopak nepřiměřeně přísným. Z těchto důvodů dospěl k závěru, že není na místě napadený rozsudek rušit též podle ustanovení § 258 odst.1 písm. e) tr. řádu. Soud I. stupně v bodech ad 70-73 odůvodnění svého rozhodnutí v potřebném rozsahu rozvádí, proč shledává trest odnětí svobody v trvání 6 roků odpovídající trestní sankci za shora popsané jednání vůči nezletilé poškozené [jméno] [příjmení], nar. 2010. Soud I. stupně vzal v úvahu, a tedy nepřehlédl časový odstup od spáchání skutku a okamžikem, kdy soud rozhodoval o uložení trestu, který činil nejméně 8 roků. Obžalovaný spáchal uvedený čin toliko jedním útokem, a to bez použití nepřiměřeného fyzického či psychického násilí (výhrůžek). Je třeba poukázat na to, že trestní sazba ustanovení § 185 odst. 3 tr. zákoníku, která činí 5 až 12 roků je společná jak pro pachatele, kteří spáchají předmětnou trestnou činnost obdobným způsobem jako obžalovaný, tak i pro pachatele, kteří při spáchání činu použijí daleko vyšší míru násilí, čin spáchají na vícero osobách apod. V daném případě pak obžalovaný rovněž nezpůsobil poškozené újmu na zdraví. Trest pak soud I. stupně ukládal obžalovanému – muži ve věku 80 let, u něhož lze předpokládat, že trest ve výši 6 roků zcela postačuje z hlediska potřeby individuální i generální prevence.

27. Soud I. stupně pak správně zařadil obžalovaného pro výkon uloženého trestu do věznice s ostrahou. Odvolací soud, shodně jako soud nalézací zkoumal, zda nepřichází u obžalovaného postup dle § 43 odst. 2 tr. zákoníku, tedy uložení souhrnného trestu odnětí svobody. Je tomu tak proto, že v jiné trestní věci obžalovaného (pozn. za totožnou trestná činnost jako v tomto případě) byl Okresním soudem v Jablonci nad Nisou dne 12. 8. 2024, č.j. 2 T 32/2024–173 vyhlášen odsuzující rozsudek, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem znásilnění podle § 185/1, 2 písm. a) tr. zákoníku, kterého se měl dopustit dne 8. 1. 2023. Obžalovanému byl uložen trest odnětí svobody v trvání 30 měsíců, jehož výkon mu byl podmíněně odložen na zkušební dobu 48 měsíců. Z podnětu odvolání obžalovaného a státního zástupce však byl citovaný rozsudek usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 5. 11. 2024, č.j. 55 To 382/2024–192 zrušen v celém rozsahu a věc byla vrácena okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí. Vrchní soud v Praze pak před svým rozhodnutím učinil dotaz na

Okresní soud [obec] ke stavu řízení v tamní trestní věci. Ze zprávy okresního soudu ze dne 14. 2. 2025 pak bylo zjištěno, že vzhledem ke sbíhající se trestné činnosti, která je nyní předmětem odvolacího řízení u Vrchního soudu v Praze bude vyčkáno na jeho výsledek. S ohledem na tuto skutečnost lze konstatovat, že trest uložený soudem I. stupně jako trest samostatný, je trestem správným.

28. Pokud se pak týká výroku o náhradě nemajetkové újmy, zde odvolací soud dospěl k závěru, že je třeba tento výrok z podnětu podaného odvolání obžalovaným korigovat, proto odvolací soud zvolil postup dle § 258 odst.1 písm. f) tr. řádu. Soud I. stupně oproti návrhu zmocněnkyně poškozené, který činil částku 500 000 Kč za prožité duševní útrapy, tuto částku nepřiznal a její výši stanovil v částce 300 000 Kč. Svě úvahy v tomto směru rozvedl v potřebném rozsahu v bodech ad 74-82 odůvodnění napadeného rozsudku. Odvolací soud považuje za potřebné uvést, že zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečné účinné odčinění způsobené újmy. Jednalo se o zásah neoprávněný, resp. protiprávní a mezi jednáním a následkem je příčinná souvislost (srov. rozsudek NS ČR, sp. zn. 30 Cdo 1602/99). Za nemajetkovou újmu se pak považuje příkoří, které se projevuje jinde než na majetku. Nelze odhlédnout ani od závažnosti společenské škodlivosti (pozn. skutek je právně posouzen jako zvlášť závažný zločin; § 14 odst. 3 tr. zákoníku). Negativní důsledky do osobnostní sféry poškozené je třeba považovat za natolik závažné, že zde zjevně nepřichází do úvahy morální zadostiučinění. Při stanovení výše nemajetkové újmy v penězích je však vždy třeba dodržet zásadu proporcionality a přiměřenosti (srov. např. rozhodnutí NS ČR, sp. zn. 8 Tdo 46/2013, 8 Tdo 1415/2013). Základem analýzy pro určení výše nemajetkové újmy v penězích je zjištění takových okolností, které soudu umožní založit svoji úvahu na určitém kvantitativním posouzení základních souvislostí posuzovaného případu. Tato výše musí být přiměřená, aby nešlo jen o formální gesto, musí být i reálně a fakticky dosažitelná a nemůže být ve vztahu k obžalovanému úplně likvidační, přičemž musí být u něho zachována alespoň určitá motivační stránka. Stejně tak jako v případě úvahy o ukládání výše a trestu, je třeba při určení nemajetkové újmy v penězích, kterou v případě prožitých duševních útrap (§ 2956 občanského zákoníku) stanovuje soud na základě své vlastní úvahy nutno přihlídnout k tomu, jak invazivní byl zásah do osobnostních práv a tělesné integrity poškozené. Tedy je třeba přihlídnout k tomu, jak dlouho tento protiprávní zásah trval, jakým způsobem a intenzitou bylo do osobnostních práv poškozené zasazeno a jak byla schopna tento protiprávní stav vnímat a vyhodnotit. Duševní útrapy jsou jako psychická újma součástí imateriální újmy. Musí však dosáhnout určité kvalifikované intenzity – míry utrpení. Smyslem satisfakce není, aby se odčinovala jakákoliv nemajetková újma. Odvolací soud má za to, že s ohledem na všechny zjištěné skutečnosti, rozhodovací činnost ve stejných či obdobných trestních věcech obecnými soudy, jakož i s ohledem na vlastní rozhodovací činnost, považuje odvolací soud z pohledu shora uvedených kritérií, které je třeba zohlednit při stanovení výše nemajetkové újmy v penězích, za správné tuto částku korigovat, a to na částku 150.000 Kč. Jelikož poškozená požadovala přiznání nemajetkové újmy v částce podstatně vyšší, odvolací soud pak rovněž se zbytkem jejího nároku tuto odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních.

29. Ze všech shora uvedených důvodů proto odvolací soud rozhodl tak, jak ve výrokové části tohoto rozsudku uvedeno.

30. Vzhledem k tomu, že odvolací soud neshledal odvolání státního zástupce proti výši uloženého trestu odnětí svobody obžalovanému důvodným, bylo jeho odvolání podle § 256 tr. řádu zamítnuto.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný. Za splnění podmínek § 265a a § 265b trestního řádu však lze proti němu podat dovolání, a to ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. O dovolání

rozhoduje Nejvyšší soud České republiky. Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, a dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 trestního řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – m) trestního řádu nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Praha 6. března 2025

JUDr. Luboš Vrba
předsedkyně senátu